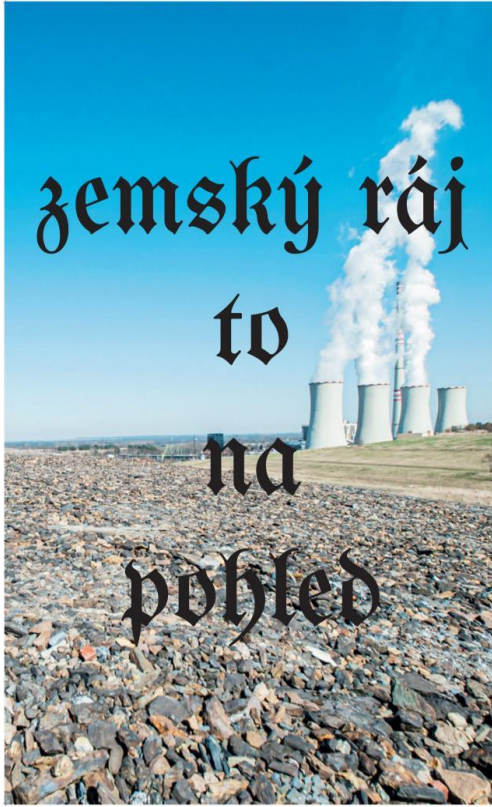
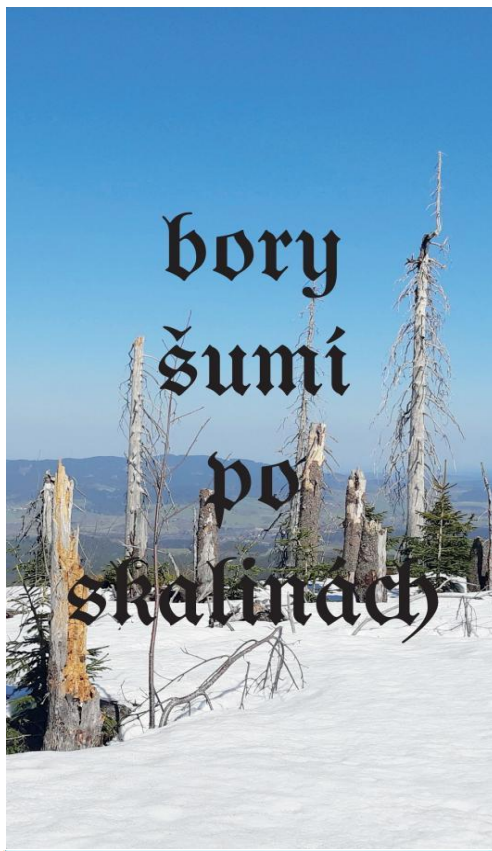

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Artwall Galery Praha: Ekobuňka AVU – Vlastenecká klimaagitka

Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346.

Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Ekobuňka AVU – Vlastenecká klimaagitka. In: ARTWALL [online]. 2020 [cit. 2021-02-17]. Dostupné z: https://www.artwallgallery.cz/cs/vystava/ekobunka-avu-vlastenecka-klimaagitka?fbclid=IwAR29e_c5zlxVdogGGaw1wnwGInpSYmHeULCyPjpuHSR7zIP2w0ADscQwm40

Předmět: Přírodopis, zeměpis

PLÁN	
Cíl – čtenářský	Žák dokáže určit účel, záměr autora, uvědomuje si, jak autor ovlivňuje jeho pohled na dané téma. Žák dokáže najít příklad prostředků, které autor používá k dosažení žádaných efektů (grafické a jazykové prostředky, prezentace a organizace textu aj.)
Cíl – oborový	Žák dokáže uvést příklad vlivu člověka na životní prostředí. (P – základy ekologie, záporný vliv člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému; Z – ekologie, lidské aktivity a problémy životního prostředí v ČR)
Předpokládaný věk čtenářů	Cca 13-15 let
Bibliografická citace použitého textu	Ekobuňka AVU – Vlastenecká klimaagitka. In: ARTWALL [online]. 2020 [cit. 2021-02-17]. Dostupné z: https://www.artwallgallery.cz/cs/vystava/ekobunka-avu-vlastenecka-klimaagitka?fbclid=IwAR29e_c5ZlxVdogGGaw1wnwGINpSYmHeULCyPjpuHSR7zIP2w0ADscQwm40
Metoda (případný odkaz na učebnici)	Práce s názvem (vymýšlení názvu, porozumění), určení cílové skupiny a účelu textu (viz učebnice str. 22-29; určení cílové skupiny čtenářů, vyhledávání grafických a jazykových prostředků, určení účelu textu), prezentace a organizace textu (viz učebnice str. 30-41; popis prezentace a rozvržení, tabulka typický rys-působení)
Poznámky, pomůcky	„Politická klimaagitka“ je uměleckým dílem, které bylo po určitý čas vystavováno na veřejném prostranství v Praze prostřednictvím Galerie Artwall. Oslovit pozorovatele a působit na jeho city je účel uměleckého díla, přesto i u uměleckých děl je dobré si tento vliv autora uvědomovat a umět rozlišit a vyhledat prostředky, pomocí kterých svého záměru dosahuje. Toto dílo se mi pro cílenou snahu rozpoznat záměry a strategie autora zdálo vhodné především pro svou formu plakátu, díky které můžeme pracovat s textem, který je ovšem krátký a žákům bude nejspíše známý, mohou se nicméně zamýšlet nad posunutím jeho významu pomocí grafiky a kontextu, stejně jako nad celkovým vyzněním a záměrem autorské skupiny. Právě tento aspekt se mi zde zdá velmi výrazný a poměrně snadno odhalitelný, galerie jej komentuje takto: „Výstava s názvem ‚Vlastenecká klimaagitka‘ je kritikou politického nastavení, které sice apeluje na povrchní patriotismus, ale přitom nevěnuje pozornost ničivému dopadu klimatické krize na českou krajinu. Zatímco národní symboly jsou chápány jako nedotknutelné, země je vnímána jako místo, které je možné beztrápně plundrovat a devastovat.“¹ U plakátu se můžeme velmi dobře zaměřit také na jeho prezentaci a organizaci, tedy na grafické prostředky, kterými zaujme, jak na nás tyto působí apod. Cíl čtenářský zde převažuje nad cílem oborovým, text se hodí spíše na krátkou činnost, zpestření hodiny věnující se ekologii a uvědomění, že jde v současné době o téma, ohledně kterého (anebo skrze které) s námi může být často manipulováno. Tímto uvědoměním však nijak nezlehčujeme dopady lidského jednání na přírodu kolem nás, naopak s pomocí budování čtenářské gramotnosti předcházíme možnému zneužívání těchto do značné míry citlivých témat k manipulaci.

¹ Ekobuňka AVU – Vlastenecká klimaagitka. In: ARTWALL [online]. 2020 [cit. 2021-02-17]. Dostupné z: https://www.artwallgallery.cz/cs/vystava/ekobunka-avu-vlastenecka-klimaagitka?fbclid=IwAR29e_c5ZlxVdogGGaw1wnwGINpSYmHeULCyPjpuHSR7zIP2w0ADscQwm40

Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346.

Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

Možné příklady řešení:

Určení cílové skupiny a účelu textu

Cílová skupina: širší veřejnost, Češi (Můžeme uvést otázkami jako např. Kde bychom se s podobným typem textu/grafiky mohli setkat? Koho se snaží zaujmout? Kdo mu pravděpodobně porozumí a kdo ne?)

Téma: ekologie – dopad klimatické krize na krajinu, vlastnictví (Jakému tématu se text/grafika věnuje?)

Účel textu: oslovit co nejširší část české společnosti, zaujmout, provokovat, donutit k zamyšlení nad dopady lidského jednání na krajinu, donutit k zamyšlení nad naším vlastním přičiněním k aktuálním ekologickým problémům, vyzývá k (sebe)kritice, odsuzuje pouze slova bez činů apod. (Proč byly vytvořeny tyto plakáty? Čeho chtěl autor pomocí těchto plakátů dosáhnout?)

Grafické a jazykové prostředky: text hymny (silný vlastenecký symbol) pomocí fotografie dán do spojitosti s ekologickými problémy naší země (vyvolání pocitu, že jako Češi bychom měli bojovat za ochranu české krajiny), grafické prostředky blíže viz prezentace a organizace textu (Pomocí čeho se nás autor snaží zaujmout? Čím autor působí na naše city? Jak tyto prostředky pomáhají autorovi grafiky dosáhnout určitého záměru?)

Pozn.: Analýzu plakátů můžeme žákům usnadnit, pokud jim u jednotlivých aspektů, na které se zaměřujeme, dáme na výběr z možností. Pokud žáci takto neanalyzují text či plakát poprvé, mohou pracovat bez uvedení možností, to pro ně však bude podstatně náročnější. Tato analýza může probíhat také písemnou formou (žák objasní jednotlivé aspekty v jednom odstavci apod. viz učebnice str. 29).

S žáky můžeme řešit i otázku, jak toto umělecké dílo působí na ně samotné, zda s ním souhlasí, do jaké míry ano či ne, proč se plakáty snaží šokovat (a zda je to vhodné) apod. Zde si musíme uvědomit, že jde o umělecké dílo a cílem umění obecně bývá zaujmout, oslovit, provokovat, donutit k zamyšlení apod.

Prezentace a organizace textu:

Možné otázky:

Co tě zaujalo na první pohled? Čeho sis na textu/plakátu všiml zvláštního? Jak je stránka rozvržena? Jak vypadá písmo, jaké barvy jsou na fotografiích nejčastěji?

Prezentace a organizace plakátů:

- Text je psán písmem, které je umělecké, působí staře.
- Text je vždy uprostřed strany, text je vždy bílý nebo černý.
- Na pozadí textu je umístěna fotografie, fotografie zaujímá většinu plochy. (Kontrast moderní fotografie a staře působícího textu.)
- Fotografie jsou barevné, často výrazné barvy (Kontrast veselých barev a jejich smutného obsahu. Kontrast černého nebo bílého textu s barevnou fotografií.)

Příklad možného zpracování tabulky typických rysů a jejich působení (učebnice str. 34)

Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346.

Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

Typický rys	Působení
Velké, výrazné písmo uprostřed plakátu, neobvyklé písmo, krátké sdělení.	Písmo je výrazné a umístěné uprostřed, což pozorovatele zaujme, krátký text si přečte velmi rychle (proto jej přečte většina pozorovatelů, tedy i ti, které by dlouhý text odradil).
Staré písmo, moderní fotografie na pozadí.	Působí to dojmem, že text je starý, je to něco „tradičního“, možná až nostalgického. Oproti tomu moderní fotografie ukazuje něco nového, obsahově jsou však fotografie smutné, varující (tento kontrast ještě více umocňuje kontrast obsahový).
Černé nebo bílé písmo na barevném pozadí.	Zdůrazňuje kontrast obsahu, opticky zvýrazňuje písmo, takže pozorovatele zaujme, je pravděpodobnější, že si přečte sdělení.
...	...